

- розвиток соціальної відповідальності, що виявляється у готовності педагога брати на себе відповідальність за результати своєї діяльності та вплив на формування особистості учнів.

Інтеграція емоційно-етичної компетентності у професійний стандарт вчителя підкреслює глибоке розуміння того, що якість освіти залежить від особистісних якостей вчителя та його здатності створювати освітній простір, де кожен учень почуватиметься цінним, захищеним та вмотивованим до розвитку. Саме тому розвиток цієї компетентності, підтриманий такими програмами, як СЕН «Зерна», є запорукою успішної реалізації принципів Нової української школи та формування цілісної та гармонійної особистості нового покоління.

Список використаних джерел:

1. Балуба І., Венгловська О., Новик І., Стягунова О. Застосування професійного стандарту «Вчитель закладу загальної середньої освіти»: методичні рекомендації. Київ : УІРО, 2024. 54 с.
2. Гречаник С., Гречаник Н. Емоційно-етична компетентність особистості як психолого-педагогічна проблема. *Acta Pedagogica Volynienses*, 2022. Вип. 2 (1). С. 44-49. URL: <https://doi.org/10.32782/apv/2022.1.2.7>.
3. Лядобрук О. Емоційно-етична компетентність педагога як чинник позитивної взаємодії в освітньому процесі. *Житомирщина педагогічна*. № 4 (28), 2022. URL: <https://imso.zippo.net.ua/wp-content/uploads/2022/12/6.-Лядобрук.pdf>.
4. Нова українська школа. Концептуальні засади реформування середньої школи. URL: <https://mon.gov.ua/static-objects/mon/sites/1/zagalna%20serednya/nova-ukrainska-shkola-compressed.pdf>.
5. Професійний стандарт «Вчитель закладу загальної середньої освіти». URL: https://register.nqa.gov.ua/uploads/0/646-ilovepdf_merged.pdf.
6. Програма СЕН «Зерна»: методичний посібник / The LEGO Foundation, Harvard University, The Ecological Approaches to Social Emotional Learning (EASEL) Laboratory. Запоріжжя: СТАТУС, 2025. 168 с. URL: <https://drive.google.com/file/d/10p8GJ4XaxFRiY2lUKecG6klmGBcFJDnE/view>.
7. Сухопара І. Емоційна компетентність вчителя в контексті нової української школи. *Наукові записки Бердянського державного педагогічного університету*. Серія : Педагогічні науки: зб. наук. пр. 2020. Вип. 1. С. 111-122.

2.2. БАЗОВА СЕРЕДНЯ ОСВІТА

НОВА УКРАЇНЬКА ШКОЛА: ОСВІТА ДЛЯ СТАЛОГО РОЗВИТКУ

Лариса ГОЛОДЮК,

заступник директора з науково-методичної діяльності комунального закладу «Кіровоградський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти імені Василя Сухомлинського», доктор педагогічних наук, доцент

У Національній доповіді «Цілі сталого розвитку: Україна» (2017) зазначається, що «Україна, як і інші країни-члени ООН, приєдналася до глобального процесу забезпечення сталого розвитку. Для встановлення стратегічних рамок національного розвитку України на період до 2030 року на

засадах принципу «Нікого не залишити осторонь» було започатковано інклюзивний процес адаптації цілей сталого розвитку» [1, с. 7]. Освіта є ключовим інструментом для досягнення всіх 17 Цілей сталого розвитку, прийнятих ООН у 2015 році. Особливо важливою є Ціль 4: «Якісна освіта», яка передбачає забезпечення інклюзивної та справедливої якісної освіти, а також заохочення можливостей навчання протягом усього життя для всіх. Однак, освіта сталого розвитку (далі – ОСР) сприяє досягненню й інших цілей, зокрема таких, як:

Ціль 1. Подолання бідності: формування навичок, що сприяють працевлаштуванню та підприємництву.

Ціль 2. Подолання голоду: освіта про стале сільське господарство та продовольчу безпеку.

Ціль 3. Міцне здоров'я та добробут: освіта про здоровий спосіб життя та екологічно безпечне середовище.

Ціль 5. Гендерна рівність: сприяння рівним можливостям для жінок та чоловіків в освіті та всіх сферах життя.

Ціль 6. Чиста вода та належні санітарні умови: освіта про раціональне використання водних ресурсів.

Ціль 7. Доступна та чиста енергія: навчання про відновлювані джерела енергії та енергоефективність.

Ціль 11. Сталий розвиток міст і громад: формування відповідального ставлення до міського середовища.

Ціль 12. Відповідальне споживання та виробництво: навчання принципів циркулярної економіки та зменшення відходів.

Ціль 13. Боротьба зі зміною клімату: інформування про причини та наслідки зміни клімату, шляхи адаптації та пом'якшення.

Ціль 15. Збереження екосистем суші: освіта про біорізноманіття та його збереження.

Важливо зазначити, що визначення сталого розвитку та його цілей передбачає не просто інкрементальні зміни, а глибокі системні трансформації. Якщо освіта обмежується лише передачею знань у межах існуючих структур, вона не зможе забезпечити ці трансформаційні дії. Для досягнення справжнього сталого розвитку освіта має сприяти фундаментальним змінам в індивідуальних та колективних світоглядах, спонукаючи до більш радикального, а не лише поступового, підходу до вирішення проблем сталості. Це вимагає від освітніх систем не тільки інформування, а й активного заохочення критичного осмислення існуючих нестійких практик та пошуку інноваційних рішень.

Питання сталого розвитку в освіті є важливим у сучасному світі, оскільки освіта відіграє вирішальну роль у формуванні свідомого суспільства, здатного до

гармонійного співіснування з природою та забезпечення потреб нинішнього й майбутніх поколінь.

Освіта для сталого розвитку – це концепція, що передбачає інтеграцію ключових питань сталого розвитку (екологічних, соціальних, економічних) в освітній процес та виховання. Це не просто передача знань, а формування нового світогляду, цінностей, позицій та навичок, що сприяють:

екологічно збалансованому розвитку: усвідомлення важливості збереження природи, раціонального використання ресурсів, зменшення негативного впливу на довкілля (наприклад, зменшення відходів, розумне споживання енергії та води).

соціально бажаному розвитку: сприяння справедливості, рівності, соціальній відповідальності, взаєморозумінню, вирішенню соціальних проблем (наприклад, боротьба з бідністю, гендерна рівність).

економічно життєздатному розвитку: формування навичок для гідної праці, підприємницької діяльності, сталого споживання, що не шкодить навколишньому середовищу та соціальній сфері.

Освіта для сталого розвитку ґрунтується на комплексному підході, який виходить за межі традиційної екологічної освіти, охоплюючи тісно пов'язані соціальні, економічні та екологічні аспекти та розкриваючи їхню взаємодію в контексті сучасних викликів. Її ключовим принципом є міжпредметність і наскрізність – інтеграція ідей сталого розвитку в усі навчальні дисципліни, що сприяє формуванню цілісного бачення проблем та пошуку ефективних шляхів їх вирішення. Освіта для сталого розвитку акцентує увагу на практичній орієнтованості, спрямовуючи зусилля на розвиток навичок, які дозволяють застосовувати знання у повсякденному житті – від сортування сміття до реалізації енергозберігаючих ініціатив. Водночас вона має виразний гуманістичний характер, орієнтуючись на людину, її добробут, розвиток та усвідомлення відповідальності перед майбутніми поколіннями. Важливим аспектом є забезпечення безперервності навчання: сталий розвиток як динамічний процес вимагає освіти протягом усього життя – від раннього дитинства до зрілого віку. Нарешті, освіта для сталого розвитку охоплює як глобальні проблеми, зокрема зміну клімату чи бідність, так і локальні особливості, що забезпечує її актуальність і наближеність до конкретних потреб суспільства.

Україна підтримує глобальні цілі сталого розвитку та активно впроваджує їх у свою освітню систему. Реформа «Нова українська школа» (далі – НУШ) є ключовим напрямом трансформації освітньої системи України, що має на меті створення якісного, доступного та сучасного освітнього середовища. Її реалізація передбачає не лише оновлення навчального змісту, а й розвиток у

школярів життєво важливих компетентностей, необхідних у реаліях ХХІ століття, серед яких особливе місце посідає освіта для сталого розвитку.

У рамках НУШ така освіта сприяє формуванню в учнів екологічної культури, відповідального ставлення до природи й суспільства, фінансової та соціальної обізнаності, а також готовності долучатися до громадських ініціатив [6]. Цей підхід виховує покоління свідомих громадян, здатних критично мислити, приймати виважені рішення та діяти в інтересах сталого і безпечного майбутнього.

НУШ орієнтована на впровадження компетентнісного підходу до навчання, який передбачає розвиток критичного мислення, екологічної свідомості, соціальної відповідальності, фінансової грамотності, уміння працювати в команді та приймати зважені рішення [2]. Учні НУШ вчаться не лише отримувати знання, але й застосовувати їх на практиці, оцінювати наслідки своїх дій і впливати на навколишній світ. Навчання на засадах компетентнісного підходу є важливим для подолання розриву між знаннями та діями, який часто спостерігається у традиційній освіті. Фокусуючись на розвитку компетентностей, вчитель прагне не просто передати інформацію про сталий розвиток, а й сформувати в учнів здатність активно діяти у відповідності до принципів сталого розвитку. Це дозволяє педагогу організувати освітній процес таким чином, що учні переходять від пасивного засвоєння до активної участі та відповідальності. Отже, успіх освіти для сталого розвитку в рамках НУШ значною мірою залежить від ефективності впровадження компетентнісного підходу, що вимагає змін у методиках викладання та підходах до оцінювання, аби справді вимірювати здатність учнів до сталого способу життя, а не лише їхні знання.

Аналізуючи суть ключових компетентностей, визначених у змісті Концепції «Нова українська школа», Державному стандарті базової середньої освіти, Державному стандарті профільної середньої освіти [2, 3, 4] виокремимо ті компетентності, що безпосередньо пов'язані з освітою для сталого розвитку (табл.1).

Таблиця 1: Ключові компетентності НУШ та їх зв'язок з освітою для сталого розвитку

Соціальна та громадянська компетентності	Екологічна грамотність і здорове життя	Уміння вчитися впродовж життя
Розуміння форм поведінки, які необхідні для ефективної та конструктивної участі у громадському житті, в сім'ї, на роботі	Розуміння значення здоров'я як цінності, вплив способу життя на фізичне, психічне та соціальне благополуччя; усвідомлення ризиків, пов'язаних зі шкідливими звичками, стресами, нерациональним	Здатність до пошуку та засвоєння нових знань, набуття нових умінь і навичок, організації навчального процесу (власного і колективного), зокрема через ефективне керування ресурсами та

	харчуванням, недостатньою руховою активністю та ін.	інформаційними потоками, уміння визначати навчальні цілі та способи їх досягнення, вибудовувати свою освітньо-професійну траєкторію, оцінювати власні результати навчання, навчатися впродовж життя
Уміння працювати з іншими на результат, попереджати і розв'язувати конфлікти, досягати компромісів;	Уміння розумно та раціонально користуватися природними ресурсами в рамках сталого розвитку, усвідомлення ролі навколишнього середовища для життя і здоров'я людини; приймати відповідальні рішення щодо збереження та зміцнення власного здоров'я; дотримуватись правил гігієни, безпеки, режиму дня; надавати домедичну допомогу; користуватись перевіреними джерелами інформації про здоров'я	Уміння організовувати навчальний процес (власний і колективний), зокрема через ефективне керування ресурсами та інформаційними потоками, уміння визначати навчальні цілі та способи їх досягнення, вибудовувати свою освітньо-професійну траєкторію, оцінювати власні результати навчання, навчатися впродовж життя
Ставлення: повага до закону, дотримання прав людини і підтримка соціокультурного різноманіття; до здорового способу життя, прагнення до особистого самовдосконалення	Здатність і бажання дотримуватись здорового способу життя; готовність брати відповідальність за власне здоров'я та підтримувати здоров'я інших; проявляти стійкість до соціального тиску і шкідливих звичок	Мотивація до постійного саморозвитку та самонавчання; усвідомлення цінності освіти впродовж усього життя; позитивне ставлення до змін, готовність адаптуватися до нових умов; віра у власні можливості; прагнення до самореалізації та вдосконалення

Указані вище компетентності не існують ізольовано, а взаємопов'язані, створюючи цілісний підхід до сталого розвитку. Наприклад, екологічна грамотність є недостатньою без соціальної та громадянської компетентностей, оскільки дозволяє розумітися на екологічній політиці та брати участь у колективних діях. Здатність до навчання впродовж життя є критично важливою для адаптації до постійно змінюваних екологічних та соціальних викликів. Таке взаємозв'язане формування компетентностей свідчить про розуміння того, що сталий розвиток – це не лише екологічне питання, а й глибоко соціальне та громадянське завдання. Завдання, що вимагає від індивідів не тільки знань про проблеми, а й здатності до колективних дій, критичного мислення та безперервної адаптації.

Освітні програми повинні бути розроблені таким чином, щоб явно

пов'язувати ці компетентності, наприклад, через проєктну діяльність, яка вимагає як екологічних знань, так і навичок командної роботи та громадянської участі.

Отож, освіту для сталого розвитку розглядаємо як сучасний підхід до організації навчального процесу, який передбачає **інформування** членів суспільства **про основні проблеми** сталого розвитку, **формування світогляду**, що базується на засадах сталості, переорієнтацію навчання з передачі знань на **встановлення діалогу**, орієнтацію на порушення та практичне **розв'язання місцевих проблем**.

Наведемо кілька прикладів реалізації освіти для сталого розвитку (табл. 2).

Таблиця 2. Практико орієнтовані завдання організації навчання математики на засадах сталого розвитку

Інформування учнів про основні проблеми сталого розвитку	Формування світогляду, що базується на засадах сталості	Переорієнтація навчання з передачі знань на встановлення діалогу	Орієнтацію на порушення та практичне розв'язання місцевих проблем
Математичне моделювання реальних ситуацій Приклади: 1. Розрахунок споживання води/електроенергії у школі чи вдома. 2. Побудова моделей зменшення відходів або оптимального використання ресурсів. Мета: показати вплив щоденних рішень на довкілля	Задачі з відкритою відповіддю Приклади: 1. «Який варіант упаковки (паперова, пластикова, скляна) є найменш шкідливим для довкілля з точки зору вартості, енерговитрат і переробки?» Мета: розвиток уміння аргументувати, аналізувати, шукати стале рішення	Діалог і дискусія навколо математичних фактів Приклади : 1. Обговорення даних ООН або статистики про зміну клімату. 2. Робота з інфографікою: що стоїть за цифрами? Мета: переорієнтація із «знання для іспиту» на «знання для дії»	Проектна діяльність із використанням даних Приклади: 1. Аналіз екологічної ситуації в регіоні (забруднення повітря, зменшення зелених зон). 2. Побудова графіків, діаграм, робота зі статистикою. Мета: формування навичок критичного мислення і пошук шляхів розв'язання проблем

Інноваційна основа навчання учнів на засадах сталого розвитку полягає у виборі педагогічних моделей та методичних прийомів їх упровадження. Аналізуючи традиційну модель навчання, яка базується на лінійній схемі: Інформація (Знання) $\Rightarrow$ Зміна ставлення $\Rightarrow$ Зміна цінностей $\Rightarrow$ IV. Зміна поведінки (дії) передбачається, що надання певної порції інформації автоматично викликає зміну ставлення, цінностей і, як наслідок, поведінки. Однак, спостереження показують, що така модель часто не забезпечує формування цінностей та реальних змін поведінки на практиці. Наприклад, учні щодня зазнають впливу величезної кількості інформації, тому просте викладення

відомостей, навіть щодо екологічної кризи, є недостатнім для впливу на ціннісну орієнтацію дітей, а тим більше для зміни їхньої поведінки. Збільшення обсягу такої інформації в освіті не обов'язково позначається на стані довкілля. Це вказує на глибокий розрив між когнітивним розумінням та фактичною дією.

На противагу цьому, дієвим виявляється кардинально інша педагогічна модель «Емпауермент» (педагогіка мотивації та дії). Ця модель відображає цикл людської діяльності у вигляді спіралі: Занепокоєння → Інформація (Знання) → Дії. Людська діяльність завжди починається з виникнення мотиву у вигляді інтересу, стурбованості або усвідомлення потреби. Пошук інформації та її засвоєння відбувається після виникнення цього занепокоєння, і лише тоді людина приймає рішення та діє відповідно до нього. Людина активізується лише тоді, коли бачить результат або вірить у нього. Ця модель навчання суттєво відрізняється від традиційної моделі, оскільки нею визначається, що просте інформування не є достатнім для зміни поведінки. Натомість підкреслюється важливість внутрішньої мотивації та відчуття власної ефективності. Якщо учні відчують занепокоєння (інтерес) щодо певної проблеми сталого розвитку і вірять, що їхні дії можуть призвести до позитивних результатів, вони будуть свідомо шукати інформацію та втілювати задумане. Це означає, що освітні програми для сталого розвитку повинні насамперед культивувати в учнів відчуття особистої причетності та здатності впливати на ситуацію, а потім надавати їм знання та можливості для дії.

Наведемо приклад уроку за педагогічною моделлю «Емпауермент». Емпауермент (від англ. *empowerment*) розглядаємо як модель, що передбачає надання учням більшої автономії, відповідальності та впевненості у власних силах. Це не просто мотивація, це створення умов, за яких учні стають співтворцями навчального процесу, а не лише виконавцями вказівок. Реалізація вказаної моделі на уроках математики спрямована на розширення можливостей учнів, підвищення їхньої мотивації, самостійності та впевненості у власних силах. Основні ознаки емпауерменту в математиці: активна участь учнів (залучення до вибору методів розв'язання задач; дискусії, мінідебати, презентації розв'язань; робота в групах, де учні виступають як ментори одне для одного); індивідуалізація навчання (різнорівневі завдання; можливість учня обрати темп роботи або спосіб вивчення теми; диференційоване оцінювання (наприклад, формувальне)); проєктна та дослідницька діяльність (математичні дослідження на прикладах з реального життя; застосування математики до міждисциплінарних проєктів); використання цифрових інструментів (GeoGebra, Desmos, онлайн-тести та симуляції); створення власних відеопояснень або інтерактивних задач; зворотний зв'язок та рефлексія (регулярне обговорення труднощів та досягнень; щоденник успіху або рефлексійні картки); формування

культури помилок (помилка як частина навчання; аналіз помилок разом із класом без осуду).

Переваги застосування педагогічної моделі «Емпаурмент» полягають у:

- Підвищенні внутрішньої мотивації.
- Зростанні впевненості у власних математичних здібностях.
- Розвитку навичок самостійної роботи та самооцінки.
- Підготовці до реального життя та сучасного ринку праці.

Приклад уроку математики з елементами емпаурменту на тему «Лінійна функція та її графік» (8 клас) за складниками: можливість обирати старт уроку та тип завдань; робота в групах з автономією; творчі завдання (створення власної задачі); рефлексія з особистим змістом.

Мета діяльності: ознайомити учнів з властивостями лінійної функції; сформувати навички побудови графіків; розвивати самостійність, критичне мислення та вміння співпрацювати.

Структура діяльності з елементами емпаурменту:

1. Старт – «Ти керуєш уроком» (5 хв)

Учням пропонують обрати, як вони хочуть почати:

- Перегляд короткого відео-анімації (1 хв).
- Обговорення ситуації з реального життя (наприклад: «чи завжди більше покупок = вищий чек?»).
- Розв'язання загадки або логічного завдання.

Емпаурмент: учні самі обирають формат старту – вони відчують, що керують процесом.

2. Мінідослідження (15 хв)	2. Мінідослідження (15 хв)
У групах учні отримують різні завдання: • Побудувати графік функції за таблицею значень • Знайти, яка з функцій описує задану ситуацію (наприклад, таксі: фіксована плата + грн/км) • Дослідити, як змінюється графік, якщо змінити коефіцієнти Емпаурмент: учні обирають завдання зі спільного “банку кейсів” (на вибір), самостійно планують роботу в групі.	У групах учні отримують різні завдання: • Побудувати графік функції за таблицею значень • Знайти, яка з функцій описує задану ситуацію (наприклад, таксі: фіксована плата + грн/км) • Дослідити, як змінюється графік, якщо змінити коефіцієнти Емпаурмент: учні обирають завдання зі спільного “банку кейсів” (на вибір — репродуктивні, продуктивні, розвивальні), самостійно планують роботу в групі.

Банк кейсів (банк завдань) для вибору групами (учні самі обирають одне або більше):

◆ Завдання 1 (базовий рівень):

Функція: $y = 2x + 1$

Побудуй таблицю значень для $x \in \{-2; -1; 0; 1; 2\}$,
побудуй графік і опиши, як проходить пряма (де перетинає вісь ОУ, зростає чи спадає).

◆ Завдання 2 (середній рівень):

Ситуація з життя:

Вартість проїзду в таксі: 30 грн подача + 10 грн за кожен км.

1. Склади формулу залежності ціни (y) від кілометрів (x).
2. Побудуй графік функції.
3. Скільки буде коштувати поїздка на 3, 5 і 8 км?

◆ Завдання 3 (дослідницький рівень):

Дослідження:

1. Побудуй графіки функцій:
 1. $y = 2x$
 2. $y = -2x$
 3. $y = 2x + 3$
2. Порівняй: як зміна коефіцієнта **k** (перед x) та **b** (вільного члена) впливає на вигляд графіка?
3. Зроби висновки.

◆ Завдання 4 (креативне):

Створи власну задачу на лінійну залежність із реального життя (наприклад: мобільний тариф, доставка товарів, виробництво товару).

1. Склади формулу.
2. Побудуй графік.
3. Запропонуй 1-2 питання до цієї задачі для інших учнів.

3. Презентація розв'язання (10 хв)

- Кожна група коротко демонструє результати дослідження (на дошці або слайді).
- Інші ставлять питання або висловлюють думку (у формі “+”, “?”, “порада”).

Емпауермент: учні виступають як експерти, конструктивно оцінюють одне одного, вчитель лише модерує.

4. Рефлексія: “Сходи зростання” (5 хв)

Кожен учень записує:

- Що зрозумів...
- Що було викликом...
- Що хотів би вивчити далі або зробити інакше...

Емпауермент: учні аналізують свій власний прогрес, відчувають цінність своєї думки.

Робочий аркуш учня

Прізвище, ім'я: _____

Завдання (обери 1 або більше):

1. Побудова графіка Функція: $y = 2x + 1$

x	-2	-1	0	1	2
y					

Побудуй графік у системі координат.

2. Задача про таксі 30 грн подача + 10 грн/км

- Склади формулу: _____
- Знайди вартість: 3 км: _____, 5 км: _____, 8 км: _____
- Побудуй графік

3. Дослідження функцій

Побудуй графіки:

- $y = 2x$
- $y = -2x$
- $y = 2x + 3$

Опиши зміни:

- кутового коефіцієнта k ? _____
- вільного члена b ? _____

4. Створи власну задачу

Ситуація: _____ Формула: _____

Питання до однокласників: _____

Рефлексія:

- Я дізнався(лася): _____
- Найцікавіше було: _____
- Мене здивувало: _____
- Я прагну: _____

Отже, освіта для сталого розвитку є не просто модним трендом, а життєво важливою потребою для майбутнього людства. Вона формує не лише знання, а й цінності, навички та відповідальність, які дозволяють кожному громадянину стати активним учасником побудови сталого, справедливого та гармонійного суспільства. Постійне вдосконалення та повне впровадження ОСР на всіх рівнях освіти в Україні є запорукою успішного розвитку країни та її внеску у досягнення глобальних цілей сталого розвитку.

Список використаних джерел:

1. Цілі Сталого Розвитку: Україна. Національна доповідь. Міністерство економічного розвитку і торгівлі України, 2017. URL: <https://me.gov.ua/view/22e86f94-a9dd-421e-adcb-e38748a4b7cb>.

2. Концепція реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 року (схвалена розпорядженням Кабінету Міністрів України від 14 грудня 2016 р. № 988-р). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/988-2016-%D1%80#Text>.

3. Державний стандарт базової середньої освіти (затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 30 вересня 2020 р. № 898). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/898-2020-%D0%BF#Text>.

4. Державний стандарт профільної середньої освіти (затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 25 липня 2024 р. № 851). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/851-2024-%D0%BF#Text>.

5. Мієр Т.І., Голодюк Л. С. Процес навчання, орієнтований на сприяння сталому розвитку: сутність, дидактична тріадна структура, інноваційна основа. *Роль науки та освіти в забезпеченні сталого розвитку*. Publishing House of University of Technology. Monograph 44, Katowice, Poland. 2021. С. 500–509.

6. Савош В. О. Професійний розвиток учителів фізики в системі неперервної освіти: теорія і практика: монографія. Луцьк: ВолиньПоліграф, 2020. 420 с.

НОВА УКРАЇНСЬКА ШКОЛА: ЯК УЧИТЕЛЯМ-ФІЛОЛОГАМ ВИКОРИСТАТИ МІЖГАЛУЗЕВИЙ ІНТЕГРОВАНІЙ КУРС «ДРАМАТУРГІЯ І ТЕАТР» ДЛЯ ФОРМУВАННЯ УМІНЬ УСПІШНОСТІ УЧНІВСТВА

Наталія КОТЛЯРЕНКО,

методист науково-методичної лабораторії суспільно-гуманітарних та естетичних дисциплін комунального закладу «Кіровоградський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти імені Василя Сухомлинського»

Сучасні виклики в освіті зорієнтовані на створення нового інформаційно-практичного освітнього середовища, інтеграцію та ґрунтовну зміну підходів до навчання. Цілісність у навчанні дає можливість через різні види діяльності не обмежуватися рамками окремого предмета, а інтегрувати знаннявий компонент як на рівні однієї, так і декількох освітніх галузей.

Інтеграція мовно-літературної та мистецької освітніх галузей реалізується через міжгалузевий інтегрований курс «Драматургія і театр».

Чим цей курс може зацікавити вчителя-філолога?

По-перше, він розширює зміст навчального предмета «Українська література». У 5-8 класах кількість драматичних творів обмежена, зазвичай один на рік. Програма зорієнтована на вивчення прозових та поетичних творів, а драматургія з її специфікою жанрів, композиції залишається для учнівства незрозумілою. Мета ж курсу – показати шляхи інтерпретації драматургії через театральну діяльність, дослідити форми та зміст сценічної творчості. Це значить, що протягом року потрібно не просто підготувати виставу за п'єсою, а через сформоване вміння **критичного читання текстів різних видів** більш поглиблено вивчати особливості драматичного твору, його зміст і форму. Навчитися сприймати твори драматургії, розмежовувати фабулу і сюжет, тему й ідею, визначати художні засоби.